

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا

دانشکده ی پزشکی

عنوان پایان نامه:

بررسی اپیدمیولوژی تشخیص دوگانه (اعتیاد و بیماری اعصاب و روان) در
بیماران تحت متادون تراپی مراجعه کننده به مرکز ترک اعتیاد و کاهش آسیب
بیمارستان شریعتی شهرستان فسا

نگارنده:

مهرناز فتحیان

اساتید راهنما:

دکتر مجتبی فرجام - دکتر بهاره فخرایی

استاد مشاور:

دکتر عزیزاله دهقان - دکتر رضا تبریزی

شهریور ماه ۱۴۰۱

شماره ی پایان نامه: 92354

چکیده:

مقدمه:

اعتیاد به مواد مخدر معضلی است که به طور چشمگیری در جهان و ایران افزایش داشته است. استفاده از مواد اپیوئیدی بار زیادی را بر سیستم سلامت وارد میکند همچنین سوءمصرف این مواد عامل بیماریهای روانپزشکی مختلف، از دست دادن شغل، ترک تحصیل و خودکشی می باشد. از سوی دیگر اختلالات روانپزشکی نیز به عنوان بیماریهای ناتوان کننده، زندگی بسیاری از انسانها را در سراسر جهان تحت تاثیر قرار میدهند. درصد بالایی از شیوع بیماریهای اعصاب و روان در میان مصرف کنندگان مواد مخدر گزارش شده است. همچنین افراد مبتلا به بیماری های اعصاب و روان در معرض خطر بیشتری برای ابتلا به اختلالات ناشی از سوءمصرف مواد میباشند.

روش اجرا:

از ۱۶۹ نفر مراجعه کنندگان به مرکز MMT بیمارستان شریعتی شهرستان فسا مصاحبه اعصاب و روان انجام شد و وضعیت سلامت روان آنها قبل از شروع مصرف مواد مخدر و در حال حاضر بررسی و ثبت گردید و تشخیص براساس معیارهای DSM5 گذاشته شد. همچنین براساس مدارک ثبت شده ی بیماران اطلاعاتی همچون شاخص های دموگرافیک، وضعیت تحصیلات، وضعیت سلامت روان، وضعیت شغل، سابقه جرم و جنایت، سابقه ترک و سن شروع مصرف و نوع ماده مصرفی اصلی و همراه استخراج و ثبت شد.

نتایج:

با توجه به آنالیز داده های چنین استنتاج شد که میان متغیرهای مختلفی مثل شغل، سابقه ترک، سابقه جرم و جنایت، نوع ماده مصرفی و سن شروع مصرف و وضعیت روانپزشکی بعد از مصرف مواد مخدر ارتباط معنی داری وجود ندارد اگرچه این مطالعه نشان داد که میان سطح تحصیلات و وضعیت روانپزشکی بعد از

مصرف مواد ارتباط معنی‌دار وجود دارد. ($p\text{-value}=0.031$) از نتایج دیگر میتوان به این نکته اشاره کرد که مصرف مواد مخدر بر وضعیت روانپزشکی افراد موثر می‌باشد به طوری که مصرف مواد در افراد باعث افت وضعیت روانپزشکی و بروز بیماری‌های مختلف اعصاب و روان می‌شود. ($p\text{-value}=0.05$)

نتیجه گیری:

باتوجه به ارتباط سطح تحصیلات و وضعیت روانپزشکی بعد از مصرف مواد می‌توان به اهمیت سطح تحصیلات و آگاهی در بروز بیماری‌های روانپزشکی اشاره کرد. همچنین با توجه به ارتباط معنی‌دار میان مصرف مواد مخدر و وضعیت روانپزشکی و سلامت روان افراد پیشنهاد می‌شود افراد مصرف‌کننده مواد مخدر از نظر بیماری‌های اعصاب و روان مورد پایش قرار گیرند علاوه بر آن تدوین برنامه‌های نظارتی و پیشگیرانه در جوامع در معرض خطر ضروری می‌باشد.

کلمات کلیدی: اعتیاد، اعصاب و روان، متادون تراپی، فسا، ایران

Abstract:

Opioid use disorders have increased significantly in the world and also in Iran. Opioid use disorders have an enormous impact on the healthcare system and are highly comorbid with other conditions, including psychiatric disorders, losing jobs, school dropout and suicide risk. On the other hand, psychiatric disorders affect many people all around the world. Substance-dependent individuals have high rates of psychiatric disorders, also people with psychiatric disorders are at a higher risk for opioid use disorders. 169 people referred to the MMT center of Shariati Hospital in Fasa city were interviewed and their mental health status was checked and recorded

before they started using drugs and the diagnosis was made based on DSM5 criteria. Also, based on the registered documents of the patients, information such as demographic indicators, educational status, mental health status, job status, crime history, quitting history, age at the start of consumption, and the type of main and accompanying substance were extracted and recorded. According to the data analysis, it was concluded that there is no significant relationship between various variables such as job, history of quitting, history of crime, type of substance consumed, age of starting to use drugs, and psychiatric condition. Although this study showed that There is a significant relationship between the level of education and psychiatric status. (p-value=0.031) Also it can be pointed out that the use of drugs is effective on the psychiatric condition of people, so that the use of drugs in people causes a decrease in the psychiatric condition and the occurrence of various neurological and mental diseases. (p-value=0.05) Considering the relationship between education level and psychiatric condition , we can point out the importance of education level and awareness in the occurrence of psychiatric diseases. Also, considering the significant relationship between drug use and the psychiatric condition and mental health, it is suggested that people who use drugs should be monitored for psychiatric disease, in addition to that, it is necessary to develop monitoring and preventive programs for communities at risk.

Keywords: opioid use disorders, psychiatric disorders, Methadone Maintenance Therapy, Fasa, Iran

فهرست کوتاه نوشته ها (Abbreviations) یا واژه نامه

WHO: World Health Organization

US: United States

HIV: human immunodeficiency virus

HCV: hepatitis C virus

MMT: Methadone maintenance treatment

DSM5: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition